

2024-09-13

Ert Dnr: Ku2024/00602

Till Kulturdepartementet
103 33 Stockholmku.remissvar@regeringskansliet.seku.md@regeringskansliet.se

Yttrande över Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider (SOU 2024:34)

Inledning

Stim är den största organisationen som bedriver kollektiv förvaltning av upphovsrätt i Sverige. Vi har fler än 105 000 anslutna musikkapare och förlag och förvaltar de ekonomiska rättigheterna till musikaliska verk för en världsrepertoar i Sverige. Stim arbetar också för musikalisk mångfald och återinvestering i branschen. Som ett led i denna förvaltning tecknar Stim licensavtal avseende musikanvändning med bland andra public service-företagen. Licensen ger enkel tillgång till musik och säkrar att de som skapat musiken får betalt för användningen av deras verk på ett transparent och effektivt sätt.

Stim har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter avseende ovan nämnda betänkande och ber att få anföra följande.

Allmänna synpunkter

Ett starkt och oberoende public service har en viktig demokratisk funktion i en snabbföränderlig medievärld; i att främja yttrandefrihet och en mångfald i kultur, nöjes- och medieutbudet. Stim delar utredningens uppfattning att public service-verksamhet ska vara en demokratisk kollektiv nytta till för tittarna och lyssnarna.

Musiken utgör en central del i public services utbud och licensintäkterna från dessa verksamheter är betydelsefulla för mångfalden och återväxt av svensk musik. Det är angeläget att public service-företagen även fortsättningsvis kan bidra till ett livaktigt svenskt musikliv genom licensavtal och respekt för upphovsrätten.

Stim instämmer med utredningens slutsatser om att public service-företagen för den kommande tillståndsperioden ska ha ett brett uppdrag och inte vara föremål för detaljreglering.

Stim vill vidare understryka vikten av att det finns en stabil och långsiktig finansiering för public service-företagen.

Kapitel 8 Hur public services innehållsuppdrag ska utformas

I kapitlet redogör utredningen för sitt förslag om hur det kommande innehållsuppdraget för public service ska utformas. Utredningen tar fasta på vikten av ett brett formulerat innehållsuppdrag för public service-företagen med ett mångsidigt programutbud med hög kvalitet. Stim instämmer med utredningens slutsats i denna del och tillstyrker att innehållsuppdraget för public service även under nästa tillståndsperiod ska vara brett formulerat och att ett mångsidigt programutbud med hög kvalitet ska erbjudas tittarna och lyssnarna.

I kapitlet som gäller utformningen av uppdraget lyfter utredningen även fram public service-företagen som producent, beställare eller samproducent av svenskt programinnehåll samt tar fasta på public service-företagen som mycket viktiga nationalscener för bl.a. musiken. Public service-företagen har i dessa roller en viktig roll för de som skapar innehållet och intäkterna från licensavtal bidrar till återväxten i bl.a. svenskt musikliv. I sammanhanget är det viktigt att framhålla vikten av att inköp och beställningar görs på rättvisa villkor med värnande av upphovsrätten. Public service-företagen är viktiga verktyg i ett demokratiskt samhälle och ska föregå som goda exempel inom ramen för sitt uppdrag. Det är därför viktigt att public service-företagen borgar för att den tekniska utvecklingen och goda förutsättningar för mänskligt skapat innehåll sker i balans så att det mänskliga skapandet inte utarmas.

I det aktuella kapitlet behandlar utredningen även frågan om arkivering. Utredningen fastslår dock att det inte ingår i uppdraget att överväga om det bör ställas upp särskilda villkor när det gäller public service-företagens ansvar att bevara sina arkiv. Public service-företagens arkiv är en viktig del av det gemensamma kulturarvet och arkiven innehåller bl.a. unikt innehåll och dokument som speglar vår historia, kultur och samhällsutveckling. Att material kan bevaras är inte bara en fråga om att säkra historiska dokument, utan också om att säkerställa tillgången till högkvalitativt material för framtida produktioner, forskning och kulturellt skapande. Det är också viktigt att arkiveringen sker med högsta möjliga kvalitet och att det finns möjlighet att åtgärda eventuella fel som kan uppstå vid en digitalisering av arkiven. Stim vill, i sammanhanget, understryka att hanteringen av arkivering är en fråga som inte får glömmas bort. Enligt Stim måste ett sådant uppdrag finansieras separat och ha en tydlig avgränsning.

Kapitel 16 Hur utbudet ska sändas och tillhandahållas

I det aktuella kapitlet redogör utredningen för sitt förslag avseende hur public service-företagens utbud ska sändas och tillhandahållas.

Utredningen föreslår härvid att public service-företagen ska prioritera sina egna plattformar vid distribution på internet. Det ställs även krav på att all distribution på internetplattformar som inte är public service-företagens egna ska föregås av en bedömning av tänkbara konsekvenser och risker och att företagen bör tillämpa en återhållsam strategi. Vidare bör public service-företagen fortsatt ha öppna och tydliga riktlinjer om hur de förhåller sig till distribution som inte är deras egna. Enligt Stim är det i detta sammanhang viktigt att koppla förslaget till att detta ska gälla för en

kommande åttaårig tillståndsperiod i en snabbföränderlig medievärld. Stim kan konstatera att det är svårt att till och med på kort sikt se om var mottagarna kommer finnas och att public service finns till för tittarna och lyssnarna. Enligt Stim är det därmed viktigt att inte låsa in public service-företagen för kommande framtida situationer.

När det gäller sändning via marknätet har det fortfarande en viktig roll i medielandskapet där exempelvis en stor andel lyssning alljämt sker genom marksänd radio. Detta bidrar till att det finns en mångfald av distributionskanaler. I sammanhanget är det därvidlag viktigt att framhålla att investeringar i marknätets säkerhet och beredskap som bl.a. beror på det rådande säkerhetsläget i omvärlden inte bör belasta public service-företagens medelstilldelning. En finansiering av detta bör därmed ske separat så att public service-företagen kan använda sina resurser till innehållsutbudet.

Kapitel 19 Medelstilldelning

I kapitlet redogör utredningen för medelstilldelningen för public service-företagen under nästa tillståndsperiod. Utredningen är dock inte enig gällande medelstilldelningen.

Stim vill understryka vikten av att det finns en stabil och långsiktig finansiering för public service-företagen. Medborgarna förväntar sig också en långsiktighet av public service och det är viktigt att det kan upprätthållas. Public service-företagen bör föregå med goda exempel och det gäller inte minst när det gäller att betala skäliga ersättningar till rättighetshavare. Medelstilldelningen bör ske med en kontinuerlig uppräknings som speglar den faktiska kostnadsutvecklingen för public service-företagen. I sammanhanget är det avgörande för att säkerställa att public service-företagen kan vara långsiktiga och tillhandahålla ett brett utbud med högkvalitativt innehåll. Enligt Stim är det således viktigt att det sker en bedömning av om förslaget på medelstilldelning är proportionerligt och tillräckligt i förhållande till public service-företagens uppdrag med krav på bredd i såväl uppdrag som kvalitet.

Stockholm, dag som ovan

Lina Heyman
Chefsjurist